Perustuslakivaliokunta

Perjantai 18.9.2026 klo 8.30—10.55

Läsnä
puheenjohtaja Heikki Vestman kok
varapuheenjohtaja Onni Rostila ps (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
jäsen Fatim Diarra vihr (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk (1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
jäsen Arja Juvonen ps (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
jäsen Atte Kaleva kok (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
jäsen Teemu Keskisarja ps (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
jäsen Johannes Koskinen sd (1, 2, 5, 6, 7, 8, 9) (3, 4 osittain)
jäsen Jarmo Lindberg kok (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
jäsen Mira Nieminen ps (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
jäsen Ville Skinnari sd (5, 6, 7, 8, 9) (3, 4 osittain)
jäsen Johannes Yrttiaho vas (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
varajäsen Mikko Polvinen kesk (1, 2, 3) (4 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Johannes Heikkonen
valiokuntaneuvos Lauri Koskentausta
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 4 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle menettämisseuraamuksia koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Hallituksen esitys HE 137/2026 vp

Asiantuntijalausunto HE 137/2026 vp PeV 18.09.2026 lainsäädäntöneuvos Sampo Brander, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 3
Asiantuntijalausunnon liite HE 137/2026 vp PeV 18.09.2026 lainsäädäntöneuvos Sampo Brander, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto B 3
Asiantuntijalausunto HE 137/2026 vp PeV 18.09.2026 professori Sakari Melander Asiantuntijalausunto C 3
Asiantuntijalausunto HE 137/2026 vp PeV 18.09.2026 apulaisprofessori Maija Dahlberg Asiantuntijalausunto D 3
Asiantuntijalausunto HE 137/2026 vp PeV 18.09.2026 apulaisprofessori Anu Mutanen Asiantuntijalausunto E 3

Valmis
5.0

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- lainsäädäntöneuvos Sampo Brander, oikeusministeriö, liite
- professori Sakari Melander, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- apulaisprofessori Maija Dahlberg, liite
- apulaisprofessori Anu Mutanen, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaiksi ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 70/2026 vp

Asiantuntijalausunto HE 70/2026 vp PeV 18.09.2026 professori Veli-Pekka Viljanen Asiantuntijalausunto A 4

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- lainsäädäntöneuvos Maija Neva, ympäristöministeriö
- lainsäädäntöneuvos Mirkka Saarela, ympäristöministeriö
- professori Veli-Pekka Viljanen, liite

Valiokunta päätti jatkaa asiantuntijakuulemista.

Valiokunta päätti pyytää kirjallisen lausunnon: Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen entinen tuomari Pauliine Koskelo.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 105/2026 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä sekä siihen liittyviksi laeiksi täydennetty lausuntoluonnos A 5

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 106/2026 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annetun lain muuttamisesta A 6

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava hallintovaliokunnalle.

Valiokunta hyväksyi ennakkokäsittelyssä suoritetut toimenpiteet.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin muuttaa kappaleen 14 viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunta kiinnittää huomiota siihen hallituksen esityksessäkin (s. 42) mainittuun seikkaan, ettei automatisoituja yksittäispäätöksiä olisi viranomaistoiminnassa mahdollista tehdä jatkossakaan muuten kuin vain yleisen tietosuoja-asetuksen 22 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun jäsenvaltion lainsäädännön puitteissa."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Valtioneuvoston selvitys: Euroopan komission tiedonanto: Oikeusvaltioperiaatteen noudattamisen lujittaminen unionissa – tilannekatsaus ja mahdolliset jatkotoimet

Valtioneuvoston E-selvitys E 17/2019 vp

Valtioneuvoston E-jatkokirjelmä EJ 4/2026 vp
Liiteasiakirja Komission tiedonanto: Oikeusvaltiokertomus 2026 - Oikeusvaltiotilanne Euroopan unionissa

Perustuslakivaliokuntaan on saapunut jatkokirjelmä EJ 4/2026 vp mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti, ettei asian johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

8. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

9. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 22.9.2026 klo 9.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Liisa Vanhala